

## AAC- KOMUNIKACJA ALTERNATYWNA I WSPOMAGAJĄCA

Szkolenie realizowane w ramach wydarzenia  
„Zrozumieć osoby z niepełnosprawnościami”.

# Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC) Augmentative and Alternative Communication

- Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC) to termin obejmujący szeroki wachlarz metod i narzędzi, które wspierają lub zastępują mowę u osób z trudnościami komunikacyjnymi.
- Celem AAC jest umożliwienie tym osobom efektywnego wyrażania swoich potrzeb, myśli i uczuć, zwiększając ich udział w życiu społecznym i poprawiając jakość życia.

# Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC)

## Augmentative and Alternative Communication

W przypadku komunikacji **wspomagającej** mamy do czynienia z metodami, które uzupełniają, wspierają znacznie ograniczoną (np. niewyraźną) mowę. O komunikacji **alternatywnej** mówimy, gdy osoba jest całkowicie pozbawiona mowy i musi stosować jej zamiennik.

Z kolei, biorąc pod uwagę fakt, czy człowiek potrzebuje do porozumiewania się jakichkolwiek przedmiotów (np. syntezy mowy, tablet, karta i długopis), i wtedy mówimy o komunikacji **wspomaganej**, jeżeli obywa się bez nich mówimy o komunikacji **niewspomaganej** (np. ruchy dłoni, mimika, gesty).

<https://pedagogika-specjalna.edu.pl>

# Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC)

## Augmentative and Alternative Communication

Natomiast ze względu na samodzielność pacjenta bądź potrzebę wspierania go w procesie porozumiewania się przez inną osobę, dzielimy komunikację na **zależną** i **niezależną**.

W przypadku komunikacji zależnej nieodzowna jest konieczność udziału w procesie porozumiewania się osoby, która musi:

Zinterpretować, przetłumaczyć w całość wypowiedź pacjenta i przekazać ją werbalnie słuchaczowi (np. sformułować zdanie ze wskazanych przez chorego znaków graficznych); przetłumaczyć przekaz pacjenta słuchaczowi (np. zwerbalizować treści wyrażone przez chorego w języku migowym).

W przypadku komunikacji niezależnej porozumienie między pacjentem i słuchaczem odbywa się bez udziału osób trzecich. Chory samodzielnie konstruuje przekaz, który odbiorca jest w stanie zrozumieć bez pomocy innych ludzi (np. pismo).

<https://pedagogika-specjalna.edu.pl>

# Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC) Augmentative and Alternative Communication

- Istnieje wiele różnych sposobów komunikowania się za pomocą AAC, od prostych gestów i symboli po zaawansowane technologie, takie jak tablety i programy komputerowe, implanty mózgowe.
- Wybór odpowiedniej metody zależy od indywidualnych potrzeb i możliwości danej osoby.

# Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC) Augmentative and Alternative Communication

AAC może być stosowane w różnych sytuacjach, w tym:

- w domu: do komunikowania się z rodziną i przyjaciółmi,
- w szkole: do nauki i interakcji z kolegami i nauczycielami,
- w pracy: do komunikowania się ze współpracownikami i przełożonymi,
- w miejscach publicznych: do robienia zakupów, zamawiania jedzenia lub korzystania z transportu publicznego.

# Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC) Augmentative and Alternative Communication

Korzystający z AAC będą należeć najczęściej do następujących grup:

- osoby z afazją,
- osoby z autyzmem,
- osoby z dziecięcym porażeniem mózgowym,
- osoby z zespołem Downa,
- osoby z urazami mózgu,
- osoby z zaburzeniami genetycznymi,
- osoby z uszkodzonym słuchem,
- osoby z upośledzeniem mowy,
- osoby ze schorzeniami i zaburzeniami psychicznymi,
- osoby po wypadkach/operacjach.

**AAC**



```
graph LR; AAC[AAC] --- Wspomagana["wspomagana  
(z wykorzystaniem przedmiotów)"]; AAC --- Niewspomagana["niewspomagana  
(bez przedmiotów)"]
```

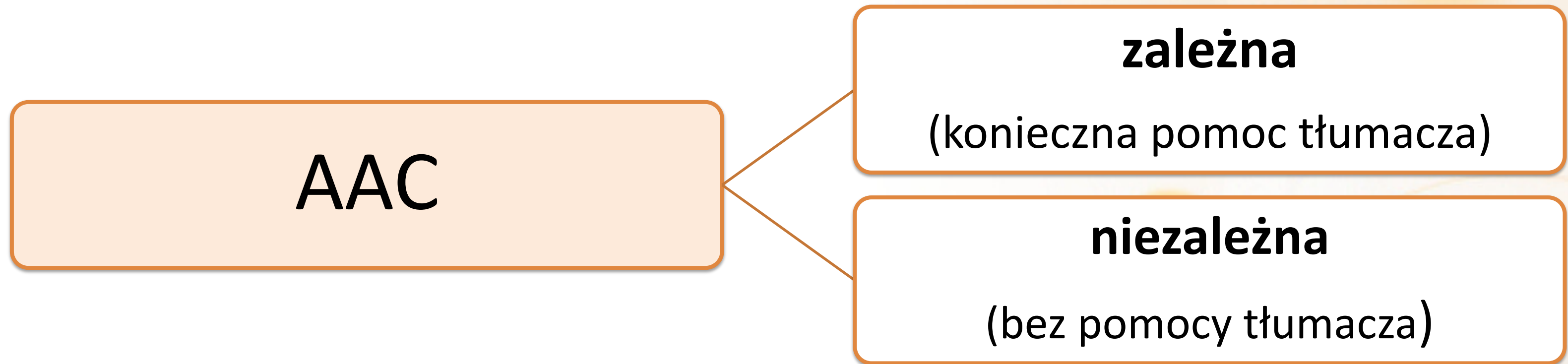
**wspomagana**

(z wykorzystaniem przedmiotów)

**niewspomagana**

(bez przedmiotów)





# Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC) Augmentative and Alternative Communication

## Przykłady AAC:

- Tablice, piktogramy, symbole,
- Języki migowe,
- Alfabet Braille'a,
- Alfabet Lorma,
- Symbole Bliss'a,
- Syntezatory mowy,
- Implanty mózgowie (np. Neuralink),
- Transkrypcja na żywo,
- Interfejsy mózg-komputer, określane skrótem BCIs (Brain-Computer Interfaces),
- I wiele innych...

## Jak rozmawiać z użytkownikiem AAC?

- ✓ Bądź otwarty na rozmowę
- ✓ Przywitaj się
- ✓ Zwracaj się bezpośrednio do użytkownika AAC
- ✓ Zapytaj czy użytkownik AAC potrzebuje pomocy
- ✓ Nie dotykaj pomocy komunikacyjnych bez zgody użytkownika
- ✓ Bądź cierpliwy
- ✓ Dostosuj komunikaty do użytkownika AAC
- ✓ Nie zapominaj o mowie werbalnej
- ✓ Upewnij się czy zrozumiałeś komunikat
- ✓ Nie bój się prosić o powtórzenie komunikatu

# Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC)

## Augmentative and Alternative Communication

### Przydatne linki:

- Krótko o AAC - <https://www.youtube.com/watch?v=qcj6olmRyuQ>
- Czym jest AAC - <https://pedagogika-specjalna.edu.pl/wiadomosci/komunikacja-alternatywna-i-wspomagajaca-aac/>
- Nowy język osób głuchoniewidomych - [https://www.youtube.com/watch?v=ney1gZ1iN\\_k](https://www.youtube.com/watch?v=ney1gZ1iN_k)
- Alfabet Lorma w praktyce - <https://youtu.be/-QkSMQE8RcQ?si=KUTKI6rRLQDM2Zj8>
- Alfabet Braille'a polska adaptacja - <https://alfabet.braille.edu.pl>
- Symbole Bliss'a - <https://www.blissymbolics.org/index.php/about-blissymbolics>
- Języki migowe – kursy Polskiego Języka Migowego <https://pzg.warszawa.pl/jezyk-migowy/> oraz <https://cemn.pzg.org.pl>
- Głusi – wspaniała dawka wiedzy o tej społeczności - <https://youtube.com/playlist?list=PLBt0iIXPPiOcFetA6s5dN321r1pc18LOi&si=ZM9sREftfnrQerFU>
- Polskie Towarzystwo Logopedyczne - <https://www.polskietowarzystwologopedyczne.pl/>
- Stephen Hawking's voice - <https://youtu.be/OTmPw4iy0hk?si=j-QTreQn2KMIrNVu>
- Neuralink – pierwszy pacjent - <https://youtu.be/vpzXI1hlujw?si=hC5glDaKhE5K8wYA>
- Sparaliżowany Janusz Świtoń został magistrem - <https://gloswielkopolski.pl/janusz-switaj-zostal-magistrem-psychologii-a-zadal-eutanazji-spelnilem-swoje-marzenie-mowi-uratowala-go-anna-dymna/ar/c1-14207999>

# Komunikacja wspomagająca i alternatywna (AAC) Augmentative and Alternative Communication

## Interesujące filmy fabularne:

- Cudotwórczyni - o głuchoniewidomej dziewczynce;
- Chce się żyć (liczne nagrody) - o mężczyźnie przez 26 lat nie mogącym dać znać, że rozumie, co się wokół niego dzieje;
- Dzieci gorszego boga (Oskar) - o niesłyszącej dziewczynie i jej relacji ze słyszącym mężczyzną;
- CODA (Oskar) - o rodzinie, w której rodzice są głusi a dziecko słyszące;
- Rozumiemy się bez słów - o rodzinie, w której rodzice są głusi, a dziecko słyszące.

Dziękujemy za udział w projekcie.